

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 15Co/1/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4312217706
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 09. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ján Bzdúšek
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2015:4312217706.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jána Bzdúška a členov senátu JUDr. Pavla Lukáča a Mgr. Erika Németha, v právnej veci žalobcu: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 807 598, zast.: Fridrich Paľko, s.r.o., Grösslingova 4, Bratislava, IČO: 36 864 421, proti žalovanému: Slovenská republika, v jej mene Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné nám. 13, Bratislava, o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Nitra č. k. 7C/362/2012-41 zo dňa 05.08.2014 a uzneseniu Okresného súdu Nitra č. k. 7C/362/2012-65 zo dňa 26.09.2014, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok Okresného Nitra č. k. 7C/362/2012-41 zo dňa 05.08.2014 potvrdzuje.

Žalovanému odvolací súd náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

Odvolací súd uznesenie Okresného Nitra č. k. 7C/362/2012-65 zo dňa 26.09.2014 potvrdzuje.

odôvodnenie:

Okresný súd Nitra napadnutým rozsudkom žalobu zamietol a žalovanému náhradu trov konania nepriznal.

V odôvodnení napadnutého rozsudku prvostupňový súd uviedol, že žalobca sa podanou žalobou domáhal voči žalovanému zaplatať majetkovú škodu v sume 125,-- eur, nemajetkovú ujmu v sume 330,-- eur a trov konania. V žalobe uviedol, že pre svoju pohľadávku, ktorá vznikla nesplnením záväzku vyplývajúceho zo zmluvy o úvere dlžníkom (povinným) navrhol vykonať exekúciu podaním návrhu súdному exekútorovi. Súdny exekútor predložil návrh na vykonanie exekúcie spolu s exekučným titulom miestne a vecne príslušnému exekučnému súdu a požiadal ho o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Exekučný súd žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie prijal na ďalšie konanie, čím došlo k zákonnému založeniu jeho povinnosti zaoberať sa danou žiadosťou a rozhodnúť o nej v rámci priznanej právomoci a v zákonom ustanovenej dobe do 15 dní odo dňa doručenia žiadosti. Exekučný súd napriek tomu, že vec nevykazovala prvky nadmernej zložitosti a nevyžadovala si takú spoluprácu s účastníkmi konania, ktorá by mohla mať podstatný vplyv na čas potrebný k posúdeniu a rozhodnutiu, rozhodol o žiadosti o udelenie poverenia až dňa 20.01.2009 a to rozhodnutím o poverení. Nečinnosťou exekučného súdu vznikla žalobcovi majetková škoda vo výške 125,-- eur. Zároveň si uplatňuje náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch.

Žalovaný vo svojom písomnom vyjadrení zo dňa 18.02.2014 uviedol, že žiada žalobu v celom rozsahu zamietnuť. V podaní uviedol námietky voči náležitostiam návrhu a tiež k nesplneniu podmienky uplatnenia nároku na súde až po uplynutí 6-mesačnej lehoty po podaní žiadosti na predbežné prerokovanie. Namietal, že k nesprávnemu úradnému postupu nedošlo. Pri každom uplatnenom nároku, pri ktorom došlo k uplynutiu 15-dňovej lehoty na vydanie poverenia na vykonanie exekúcie pred dňom

23.04.2009 uplatnil námietku premlčania. Žalovaný ďalej namietal vznik škody, vyčíslenie škody a vznik nemajetkovej ujmy.

Prvostupňový súd vo veci vykonal dokazovanie, na základe ktorého konštatoval, že žalobca sa žalobným návrhom domáhal zaplataenia majetkovej škody v sume 125,-- eur a nemajetkovej ujmy v sume 330,-- eur z dôvodu, že exekučný súd nerozhodol o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie v 15-dňovej zákonnej lehote a postupoval so zbytočnými prietrahmi. Ide teda o nárok zo zodpovednosti za škodu spôsobenú neprávny m úradným postupom súdu, ako orgánu verejnej moci.

Súd poukázal na to, že v danej veci bolo exekučné konanie začaté spísaním zápisnice pred súdnym exekútorom, ktorého si oprávnený vybral, dňa 20.12.2008. V zmysle ustanovení Exekučného poriadku je na uvedenú vec potrebné aplikovať ustanovenia Exekučného poriadku v znení účinnom do 31.05.2010. Vo vzťahu k porušeniu povinnosti exekučného súdu písomne poveriť súdneho exekútora vykonaním exekúcie do 15 dní od doručenia žiadosti mal súd vykonaným dokazovaním fotokópiou spisu Okresného súdu Levice sp. zn. 11Er/9/2009 preukázané, že medzi podaním žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie dňa 09.01.2009 (č. I. 1 pripojenej fotokópie exekučného spisu) a vydaním poverenia na vykonanie exekúcie (č. I. 8 pripojenej fotokópie exekučného spisu) uplynulo 11 dní.

Na základe vyššie uvedeného súd konštatoval, že nesprávny úradný postup exekučného súdu v dôsledku porušenia povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie zákonom ustanovenej lehote, či v dôsledku nečinnosti orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, nezistil. Postup exekučného súdu bol v súlade so zákonom, keď rozhodol o žiadosti o udelenie poverenia do 11 dní od doručenia opravnej žiadosti o udelenie poverenia.

V danej veci je nesporné, že žiadne konanie, v ktorom by bol posudzovaný postup exekučného súdu v exekučnom konaní z hľadiska zbytočných prietrahov sa nevedlo, preto sa súd otázkou porušenia práva žalobcu na prerokovanie veci bez zbytočných prietrahov nezaoberal.

Pokiaľ ide o nárok žalobcu na nemajetkovú ujmu uplatnený podľa § 17 ods. 2 a 3 zákona č. 514/2003 Z. z. súd uviedol, že nárok na nemajetkovú ujmu nie je automatický vo vzťahu k porušeniu práva, ale predpokladá objektívne zistenie, že samotné porušenie práva nie je dostatočným zadosťučinením, vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom. V nadväznosti na vyššie uvedené, pokiaľ súd konštatoval, že nesprávny úradný postup exekučného súdu nezistil a rovnako ani vznik škody na strane žalobcu v konaní preukázaný nebol, nebolo dôvodné, aby sa zaoberal uplatneným nárokom žalobcu na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, keď pre rozhodnutie o priznaní práva na nemajetkovú ujmu je základným predpokladom vznik ujmy spôsobenej nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom.

Na základe vyššie uvedených skutkových okolností a ich právneho vyhodnotenia súd, dospel k záveru, že žalobný návrh nie je dôvodný, preto ho v celom rozsahu zamietol.

Obranu žalovaného spočívajúcu v tvrdení, že žaloba je podaná predčasne, nakoľko neuplynula šesťmesačná lehota na predbežné prerokovanie nároku, pričom žalobca na predbežné prerokovanie podaných žiadostí neposkytol žiadnu súčinnosť, súd nepovažoval za dôvodnú. Ako už bolo vyššie konštatované žalobca sa obrátil na príslušný orgán (Ministerstvo spravodlivosti SR) so žiadosťou o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody dňa 25.05.2012, z čoho vyplýva, že žalobca uplatnil svoj nárok na súde síce pred uplynutím šesťmesačnej lehoty na predbežné prerokovanie žiadosti, keď žalobný návrh bol doručený Okresnému súdu Levice dňa 28.09.2012, ale žalobný návrh nebol podaný predčasne, nakoľko počas súdneho konania šesťmesačná lehota na predbežné prerokovanie žiadosti uplynula a v konaní nebolo sporné, že žalovaný nárok popiera.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len OSP) z dôvodu, že žalovaný mal v konaní plný úspech, ale nepriznal mu náhradu trov konania, pretože si žiadne neuplatnil.

Z právneho hľadiska súd vec posúdil podľa § 4 ods. 1 písm. a/, § 9 ods. 1, 2, § 15 ods. 1, § 16 ods. 1, § 17 ods. 1, 2, 3, § 19 ods. 1 z. č. 514/2003 Z. z. a § 44 ods. 2 z. č. 233/1995 Z. z.

Proti tomuto rozsudku podal žalobca odvolanie z dôvodu odňatia možnosti konať pred súdom, nesprávneho právneho posúdenia veci, nedostatočne a neúplne zisteného skutkového stavu veci. Žalobca namietal, že prvostupňový súd rozhodol v merite veci na základe (a s použitím) „inšpirácie“ novou právnou úpravou obsiahnutou v ustanovení § 9 ods. 2 z. č. 514/2003 Z. z., čím súd de iure a de facto aplikoval princíp priamej retroaktivity, čo je neprípustné. Súd vôbec nevysvetlil, prečo zastáva názor, že účastníkom nevznikol stav právnej neistoty. Právna neistota existuje vždy do času, kým nedôjde ku konečnému rozhodnutiu. Žalobca ďalej poukazoval na skutočnosť, že súd zamietol znalecké dokazovanie, čím mu objektívnym spôsobom znemožnil preukázať výšku materiálnej škody a mechanizmus jej vzniku. Podľa žalobcu súdu neprislúcha polemizovať o vhodnosti limitácie dĺžky konania zákonnými lehotami. Súd má aplikovať platné právo a nie svojimi úvahami negovať právo na spravodlivý súdny proces a osobitne právo na prerokovanie veci v primeranom čase. Žalobca preto žiadal napadnutý rozsudok zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na opätovné prejednanie.

Žalovaný sa k odvolaniu žalobcu nevyjadril.

Krajský súd v Nitre ako odvolací súd prejednal vec v rozsahu podľa § 212 ods. 1 OSP bez nariadenia pojednávania v zmysle ustanovenia § 214 ods. 2 OSP s tým, že miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku oznámil vopred v zákone stanovenej lehote na úradnej tabuli súdu (§ 156 ods. 3 OSP).

Rozsudok bol vyhlásený dňa 22.09.2015.

Predmetom odvolacieho konania je napadnutý rozsudok, ktorým prvostupňový súd Okresný súd Nitra žalobu žalobcu o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy zamietol a žalovanému náhradu trov konania nepriznal.

Z obsahu spisu a vykonaného dokazovania odvolací súd zistil, že prvostupňový súd vo veci vykonal dostatočné dokazovanie, riadne zistil skutkový stav a vec správne právne posúdil.

Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozsudku a konštatuje správnosť jeho dôvodov (§ 219 ods. 2 OSP).

Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozsudku odvolací súd uvádza, že nezistil, že by postupom prvostupňového súdu došlo k odňatiu možnosti žalobcu konať pred súdom. V podanom odvolaní žalobca ani nič konkrétne neuviedol, v čom, resp. akým postupom súdu prvého stupňa malo dôjsť k odňatiu jeho možnosti konať pred súdom.

K aplikácii novej právnej úpravy obsiahnutej v ustanovení § 9 ods. 2 z. č. 514/2003 Z. z. odvolací súd uvádza, že prvostupňový súd vychádzal zo znenia tejto právnej úpravy účinnej v rozhodnom čase, pričom prvostupňový súd ani nezisťoval, či došlo k prietahom v konaní. Žalobca navyše vznik škody a jej výšku nepreukázal, čím sa nenaplnil jeden z predpokladov vzniku zodpovednosti za škodu.

Odvolací súd preto napadnutý rozsudok podľa § 219 ods. 1 OSP potvrdil.

Súd prvého stupňa uznesením č. k. 7C/362/2012-65 zo dňa 26.09.2014 uložil žalobcovi povinnosť, aby v lehote 3 dní od nadobudnutia právoplatnosti uznesenia zaplatil súdny poplatok za podané odvolanie, ktorý je 20,- eur podľa položky č. 7a Sadzobníka súdnych poplatkov s poučením, že ak poplatok v určenej lehote nebude zaplatený, bude ho súd vymáhať.

Proti tomuto uzneseniu podal žalobca v zákonom stanovenej lehote odvolanie, odôvodniac ho tým, že neobsahuje podstatnú náležitosť tohto druhu rozhodnutia a tým je odôvodnenie. Keďže napadnuté uznesenie ani neobsahuje žiadne dôvody, ktoré viedli súd k jeho vydaniu, môže žalobca len hádať. Podľa položky 7a sadzobníka súdnych poplatkov sa poplatok vyrubuje za žalobu na náhradu škody spôsobenej nezákonným úradným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo nesprávnym úradným postupom. Ako vyplýva z tejto definície spoplatneného úkonu, spoplatneniu podliehala podanie žaloby na náhradu škody. Spoplatneniu nepodliehajú ďalšie úkony vo veci samej, ako sú odvolanie, dovolanie. Žalobca podal odvolanie proti rozsudku, a nie žalobu. Súd nie je oprávnený svojvoľne rozširovať okruh úkonov podliehajúcich súdному poplatku. Žalobca preto nemôže byť vyzvaný na platenie súdneho poplatku za podané odvolanie. Uvedené právne závery sú v súlade s publikovaným rozhodnutím Najvyššieho súdu

Slovenskej republiky z 29. marca 2007 sp. zn. 4Cdo/39/2007. V prílohe zák. č. 71/1992 Zb. nie je jasne a jednoznačne stanovená poplatková povinnosť za podanie odvolania voči rozhodnutiu súdu o žalobe na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom. Žalobcovi preto bola v rozpore s týmto zákonom uložená poplatková povinnosť v prípade, kde ju nemal. Takéto konanie zo strany súdu predstavuje zásah do základného práva žalobcu na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivý súdny proces podľa čl. 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v spojení s čl. 12 ods. 1 a čl. 13 ods. 1 písm. a/ Ústavy Slovenskej republiky. Zdôraznil, že použitie analógie legis je v prípadoch vyrubenia súdneho poplatku, vzhľadom na čl. 59 ods. 2 ústavy, vylúčené. Navyše, podľa ustanovenia § 18ca Zákona o súdnych poplatkoch z úkonov navrhnutých alebo za konania začaté do 30. septembra 2012 sa vyberajú poplatky podľa predpisov účinných do 30. septembra 2012, i keď sa stanú splatnými po 30. septembri 2012. V danom prípade bol návrh žalobcom podaný pred 01.10.2012, konanie teda začalo pred účinnosťou zák. č. 286/2012 Z. z., preto je nutné v súvislosti s podaným odvolaním aplikovať právny stav platný do 30.09.2012. Do 30.09.2012 bolo konanie vo veciach náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom od poplatku vecne oslobodené. Z uvedených dôvodov navrhol, aby odvolací súd napadnuté uznesenie zrušil.

Účelom súdnych poplatkov je aspoň čiastočná úhrada nákladov spojených so súdnym konaním zo strany účastníkov konania. Poplatníkom je žalobca poplatkového úkonu, ak je podľa Sadzobníka súdnych poplatkov ustanovený poplatok z návrhu, pričom v odvolacom konaní je poplatníkom ten, kto podal odvolanie vo veci samej a poplatok sa vyberá podľa rovnakej sadzby ako v prvostupňovom konaní za podanie návrhu. Poplatková povinnosť vzniká už podaním odvolania. Súd prvého stupňa v predmetnej veci správne postupoval, keď žalobcovi vyrubil súdny poplatok v sume 20,-- eur podľa položky 7a Sadzobníka súdnych poplatkov, ktorý tvorí prílohu k zák. č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov, za podanie odvolania zo dňa 12.09.2014 proti rozsudku súdu prvého stupňa. Na zdôraznenie správnosti napadnutého uznesenia a k tvrdeniam žalobcu v podanom odvolaní proti tomuto uzneseniu, odvolací súd uvádza, že do 30.09.2012 bolo súdne konanie vo veciach náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom oslobodené od súdneho poplatku podľa ustanovenia § 4 ods. 1 písm. k/ vyššie citovaného zákona. Od 01.10.2012 bolo toto ustanovenie (§ 4 ods. 1, písm. k/) zrušené. Keďže odvolacie konanie sa v predmetnej veci začalo podaním odvolania (zo dňa 12.09.2014), ktoré bolo doručené súdu prvého stupňa dňa 16.09.2014, nemožno na odvolacie konanie aplikovať ustanovenie § 4 ods. 1 písm. k/ vyššie citovaného zákona v znení účinnom do 30.09.2012 (v zmysle prechodného ustanovenia § 18ca zákona č. 71/1992 Zb.), ale je potrebné aplikovať ustanovenia zák. č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení účinnom v čase začatia odvolacieho konania, t. j. 16.09.2014, kedy bolo súdu prvého stupňa doručené odvolanie žalobcu. Povinnosťou žalobcu bolo zaplatiť súdny poplatok pri podaní odvolania vo veci samej, ale nakoľko tak neurobil, súd mu poplatkovú povinnosť uložil uznesením.

Rozhodnutie o uložení poplatkovej povinnosti vydáva súd na predpísanom tlačive (vzor OSP č. 4a - výzva v zmysle ustanovenia § 10 vyššie citovaného zákona, vzor OSP č. 4 - uznesenie v zmysle ustanovenia § 12 vyššie citovaného zákona) a tak tomu bolo i v predmetnej veci. Súd teda konal na základe zákona a v súlade s ním a v žiadnom prípade nerozširoval okruh úkonov podliehajúcich poplatkovej povinnosti ako to tvrdil žalobca v podanom odvolaní. Podľa položky 7a Sadzobníka súdnych poplatkov sa súdny poplatok vyberá zo žaloby na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom, pričom ak poplatkovej povinnosti podlieha podanie žaloby, podlieha jej i podanie odvolania. V prípade, ak by zákonodarca mienil nespokatniť odvolacie konanie vo veciach týchto žalôb, bol by to v predmetnom zákone i upravil, napr. ako pri položke 13 Sadzobníka súdnych poplatkov, ku ktorej prislúcha poznámka, že v odvolacom konaní sa poplatky podľa tejto položky nevyberajú. Pri posudzovaní odvolania žalobcu proti uzneseniu o uložení povinnosti zaplatiť súdny poplatok za podanie odvolania, odvolací súd vychádzal výlučne z dôvodov vymedzených žalobcom v podanom odvolaní a z ich rozsahu.

Z uvedených dôvodov i odvolaním napadnuté uznesenie o uložení poplatkovej povinnosti za podanie odvolania, odvolací súd podľa ustanovenia § 219 ods. 1, 2 OSP ako vecne správne potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 224 ods. 1 a § 142 ods. 1 OSP. V odvolacom konaní úspešnému žalovanému ich však odvolací súd nepriznal, pretože si ich neuplatnil (§ 151 ods. 1 OSP).

Rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté jednomyseľne.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.